

Spis treści

<i>Przedmowa</i>	5
W S T Ę P	
Czym zajmuje się historia wojskowa	7
Finansowanie i organizacja wojska	7
Uzbrojenie i rodzaje wojsk	8
Fortyfikacje	9
Szkolnictwo wojskowe	9
Sztuka wojenna i piśmiennictwo wojskowe	9
Historia wojskowości a historia wojen	10
Historia wojskowa a historia gospodarcza, społeczna i polityczna	10
Źródła do historii wojskowej	11
Zabytki uzbrojenia	12
Zabytki architektury obronnej	13
Ikonografia	14
Źródła pisane	14
I. POCZĄTKI WOJSKA POLSKIEGO	
1. Polska w X—XII w.	17
2. Organizacja siły zbrojnej	20
Pospolite ruszenie	20
Drużyna książęca	20
Uzbrojenie	21
Broń zaczepna	22
Uzbrojenie ochronne	23
Fortyfikacje	24
3. Działania wojenne w latach 963—1124	26
Walki z feudałami niemieckimi w X w.	26
Walki z Wichmanem	27
Bitwa pod Cedynią	27

Wojny z cesarzem Henrykiem II	28
Wyprawa Henryka II w 1005 r.	30
Wyprawa Henryka II w 1010 r.	31
Wyprawa Henryka II w 1015 r.	31
Wyprawa Henryka II w 1017 r. i obrona Niemczy	33
Osłabienie państwa polskiego w XI w.	35
Walki o odzyskanie Pomorza w XII w.	37
Zdobycie Białogardu w 1102 r.	37
Odzyskanie Kołobrzegu i Czarnkowa w 1108 r.	38
Odzyskanie Wielenia i Nakła w 1109 r.	40
Odparcie najazdu Henryka V i obrona Głogowa w 1109 r.	41
Dalsze walki i odzyskanie całego Pomorza	43
 4. Sztuka wojenna	45
Wojny obronne	45
Wyprawy zagraniczne	46
Taktyka	46
 II. WOJSKO POLSKIE W CZASACH ROZBICIA DZIELNICOWEGO	
1. Sytuacja Polski w latach 1138—1320	47
Rozbicie dzielnicowe	47
Powstanie Marchii Brandenburskiej	47
Sprowadzenie Krzyżaków	48
Organizacja państwa i wojska krzyżackiego	49
 2. Organizacja siły zbrojnej	50
Obowiązki wojskowe rycerstwa	51
Obowiązki wojskowe chłopów	51
Obowiązki wojskowe mieszczan	52
Uzbrojenie	53
Fortyfikacje	55
 3. Działania wojenne w latach 1241—1309	56
Podboje Mongołów na terenie Azji	56
Podbój Rusi przez Mongołów	58
Najazd Tatarów na Polskę w 1241 r.	59
Działania wojenne od stycznia do marca 1241 r.	61
Bitwa pod Legnicą 9 kwietnia 1241 r.	64
Drugi najazd Tatarów na Polskę 1259/60 r.	68
Trzeci najazd Tatarów na Polskę 1287/88 r.	70
Początek walk o zjednoczenie państwa polskiego	70
Utrata Pomorza Gdańskiego	74
Działania wojenne w 1308 r.	74
Obrona Świecia i utrata Pomorza w 1309 r.	76
Zjednoczenie państwa polskiego	77

4. Sztuka wojenna	77
Strategia	77
Taktyka	78

III. WOJSKO POLSKIE W OKRESIE MONARCHII STANOWEJ

1. Walki z Krzyżakami w latach 1327—1332	80
Walki o Mazowsze w 1327 r.	81
Utrata ziemi dobrzyńskiej w 1329 r.	83
Próba odzyskania ziemi dobrzyńskiej w 1330 r.	83
Walki z najazdem krzyżackim w lipcu 1331 r.	85
Walki z najazdem krzyżackim we wrześniu 1331 r.	86
Bitwa pod Płowcami 27 września 1331 r.	89
Utrata Kujaw w 1332 r.	90
2. Polska w XIV—XV w.	92
3. Organizacja siły zbrojnej	94
Wyprawa powszechna	95
Obrona ziemi	95
Uzbrojenie jazdy i piechoty	96
Początki artylerii	98
Fortyfikacje	100
4. Działania wojenne w latach 1409—1444	105
Wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409—1411	105
Kampania 1409 r.	106
Przygotowania do kampanii 1410 r.	107
Kampania 1410 r.	109
Bitwa pod Grunwaldem 15 lipca 1410 r.	112
Obleżenie Malborka	118
Ostatnie działania i pokój toruński 1411 r.	120
Udział Polaków w walkach z Turkami w latach 1426—1444	121
Podboje tureckie	121
Wyprawa przeciwko Turcji w 1443 r.	123
Wyprawa przeciwko Turcji w 1444 r.	128
Bitwa pod Warną 9 listopada 1444 r.	128
5. Sztuka wojenna	130
Strategia	130
Taktyka	131

IV. WOJSKO POLSKIE W CZASACH ODRODZENIA (1454—1575)

1. Trzynastoletnia wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1454—1466	132
Powstanie przeciw Krzyżakom w 1454 r.	133

Początek wojny trzynastoletniej i bitwa pod Chojnicami	133
Zmiany w sztuce wojennej i organizacji wojsk	136
Taktyka walki w oparciu o warowny tabor	136
Wojska zaciężne i ich uzbrojenie	138
Działania wojenne w latach 1454—1460	139
Ofensywa krzyżacka w 1455 r. i organizacja gdańskiej floty kaperskiej	140
Nabycie i utrata Malborka	142
Działania wojenne w latach 1461—1466 i odzyskanie Pomorza	142
Bitwa pod Świecinem 17 września 1462 r.	142
Oblężenie Gniewa w 1463 r.	144
Ofensywa Krzyżacka w 1463 r.	145
Bitwa na Zalewie Wiślanym 15 września 1463 r.	145
Odzyskanie Pomorza w 1466 r.	146
2. Organizacja siły zbrojnej w pierwszej połowie XVI w.	146
„Obrona potoczna”	147
Urząd hetmański	148
Zmiany w organizacji i uzbrojeniu jazdy	148
Rozpowszechnienie się broni palnej	150
Artyleria	152
Rozwój fortyfikacji	153
3. Działania wojenne w pierwszej połowie XVI w.	157
Napady Tatarów	157
Obrona przed Tatarami	158
Odparcie napadu tatarskiego w 1506 r. i bitwa pod Klekiem 5 sierpnia 1506 r.	160
Odparcie napadu tatarskiego w 1512 r. i bitwa pod Ło- puszmem 28 kwietnia 1512 r.	163
Wojny z Rosją	165
Bitwa pod Orszą 8 września 1514 r.	166
Wojny polsko-mołdawskie	169
Kampania 1531 r.	170
Bitwa pod Obertynem 22 września 1531 r.	172
4. Reformy wojskowe i działania wojenne w latach 1548—1575	175
Powstanie wojska kwarcianego	175
Organizacja i działania floty wojennej	176
Początki polskiej marynarki wojennej	176
Flota wojenna Zygmunta Augusta	177
Udział polskiej floty wojennej w wojnie północnej w latach 1563—1570	178
Budowa nowych okrętów w latach 1570—1572	180

Odparcie najazdu Rakoczego	295
Wyzwolenie Krakowa	297
Wyzwolenie Torunia w 1658 r.	297
Wyprawa Stefana Czarnieckiego do Danii	298
Ofensywa polska na Pomorzu w 1659 r.	299
Pokój oliwski	299
Sytuacja Polski w latach 1656—1667	300
Stosunki z Rosją i Ukrainą w latach 1656—1660	300
Walki wewnętrzne w Polsce	300
Traktat w Andruszowie	301
Walki z Tatarami i Turkami w latach 1667—1676	302
Kampania 1667 r.	302
Bitwa pod Podhajcami	303
Kampania 1671 r. na Ukrainie	304
Najazd turecki w 1672 r.	304
Wyprawa chocimska 1673 r.	306
Kampania 1674 r.	311
Kampania 1675 r.	312
Bitwa pod Lwowem	312
Kampania 1676 r.	313
Obrona Żórawna	314
Wojna z Turcją w latach 1683—1699	315
Wyprawa wiedeńska 1683 r.	316
Bitwa pod Wiedniem 12 września 1683 r.	318
Bitwa pod Parkanami 7 października 1683 r.	322
Bitwa pod Parkanami 9 października 1683 r.	322
Działania wojenne w latach 1684—1699	324

2. Przemiany w organizacji i uzbrojeniu wojska w drugiej połowie

XVII w.	326
Finansowanie wojska	326
Organizacja	327
Skład społeczny wojska	327
Uzbrojenie	328

3. Sztuka wojenna i myśl wojskowa w drugiej połowie XVII w.

Wybitni dowódcy	330
Taktyka	332
Piśmiennictwo wojskowe	333

VIII. WOJSKO POLSKIE W LATACH 1700—1793

1. Okres upadku siły zbrojnej Rzeczypospolitej w latach 1700—

1764	334
Przyczyny upadku	334

Wojna północna w latach 1700—1717	336
Działania wojenne w latach 1700—1703	336
Działania wojenne w latach 1704—1706	338
Kampanie szwedzkie w latach 1708—1709	339
Projekt reorganizacji armii polskiej	339
Konfederacja Tarnogrodzka	340
Reformy wojskowe sejmu niemego w 1717 r.	341
Dalszy rozkład wojskowości polskiej w czasach saskich	343
Piechota i dragonia	343
Jazda polskiego autoramentu	344
Artyleria	345
Stan fortyfikacji	345
2. Okres reform w drugiej połowie XVIII w.	345
Początki reform w latach 1764—1765	345
Konfederacja barska w latach 1768—1772	348
Wojska konfederacji	348
Działania wojenne	349
Reformy wojskowe w latach siedemdziesiątych XVIII w.	351
Finansowanie i organizacja wojska	351
System uzupełnień	352
Wojska techniczne i przemysł zbrojeniowy	352
Reformy wojskowe Sejmu Czteroletniego	353
Projekt 100-tysięcznej armii	354
Realizacja projektu	355
Konstytucja 3 maja	357
Wojna w obronie Konstytucji 3 maja	358
Konfederacja targowicka i wkroczenie wojsk rosyjskich	358
Bitwa pod Zieleńcami	360
Działania wojenne na Litwie	360
Bitwa pod Dubienką	361
Zakończenie działań	363
Pod rządami Targowiczan	364
Drugi rozbiór Rzeczypospolitej	364
Redukcja armii	365
<i>Chronologiczne zestawienie ważniejszych wydarzeń</i>	<i>367</i>
<i>Wskazówki bibliograficzne</i>	<i>375</i>
<i>Indeks osób</i>	<i>378</i>
<i>Indeks nazw geograficznych</i>	<i>388</i>
<i>Spis ilustracji</i>	<i>405</i>
<i>Legenda do map</i>	<i>411</i>